

OBSTETRİK VE JİNEKOLOJİK ACİLLERDE MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIM

Editör

Doç. Dr. Nazan YURTCU

OBSTETRİK VE JİNEKOLOJİK ACİLLERDE MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIM

Editör

Doç. Dr. Nazan YURTCU

Yazarlar

Asena ZAĞLI YÜNCÜ – Aşkı ELLİBEŞ KAYA – Bengü Nur BARIŞ AKCAN – Cavide ALİ
Büşra KARAGÖZ YIKILMAZ – Cemile ÖZCAN UÇAR – Elif AYAN AVCI – Emrah GÖÇER
Eralp ÇEVİKER – Erinc TEKİN – Ertuğrul ŞEN – Esra GÖKTAŞ – Hanne BULAT ÇİM
Harika GÖÇER – Mehmet Cihan SARICA – Mehmet ÇOPUROĞLU – Mehmet GENCO
Melike ÖZYURT TOPUZOĞLU – Merve GENCO – Merve TOPAKTAŞ ÖZBAŞ
Nazan YURTCU – Neşet GÜMÜŞBURUN – Nisan Helin DÖNMEZ
Nurperi Hilal ACAR DÜNDAR – Nursena ÇOBAN KAYA – Orkun HAN
Osman DOĞAN – Özge KÖMÜRCÜ KARUSERCİ – Tuğba EREL MUĞURTAY

Zühre Melike ÖNCEBE

E-ISBN: 978-625-382-396-2

DOI: 10.54637/vizetek.9786253823962

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap, elektronik (e-kitap) formatlarında yayımlanmaktadır.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Büşra KULAKSIZ

Kapak Tasarımı ve Mizanpaj: Ahmet TUNÇDEMİR

Baskı: Ankara | Ağustos, 2026

Materyal Türü: Elektronik Kitap (Çevrim içi / Web tabanlı)

Elektronik Yayın Formatı: PDF

Elektronik Yayın Tipi: Adobe Ebook Reader

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizeteki yayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

ÖN SÖZ

Kadın hastalıkları ve doğum, klinik durumun çok kısa sürede değişebildiği alanlardan biridir. Rutin seyreden bir doğum dakikalar içinde masif kanamaya, ayaktan değerlendirilen bir pelvik ağrı ise over torsiyonu ya da rüptüre ektopik gebelik gibi acil bir tabloya dönüşebilir. Böyle durumlarda yalnızca doğru bilgiye sahip olmak değil, bu bilgiyi doğru zamanda, doğru sırayla ve uygun ekiple uygulayabilmek de belirleyicidir.

Kitabı hazırlarken temel amacımız, obstetrik ve jinekolojik acillerde ihtiyaç duyulan bilgiyi tek bir kaynaktan, klinik akışa uygun biçimde bir araya getirmektir.

Obstetrik ve jinekolojik acillerin yönetimi çoğu zaman tek bir uzmanlık alanıyla sınırlı değildir. Masif kanaması olan bir hastada kadın hastalıkları ve doğum uzmanının yanında anesteziyoloji, transfüzyon tıbbı ve gerektiğinde girişimsel radyoloji ekibine ihtiyaç duyulur. Septik şoktaki bir gebenin yönetiminde yoğun bakım ve enfeksiyon hastalıkları, kanamalı bir jinekolojik malignite olgusunda ise radyasyon onkolojisi sürecin bir parçası hâline gelir. Bu nedenle kitapta yalnızca hastalık başlıklarını değil, acil durumlarda hastanın nasıl değerlendirildiğini ve farklı disiplinlerin hangi aşamada devreye girdiğini de birlikte ele almak istedik.

Kitap on kısım ve yirmi dokuz bölümden oluşmaktadır. İlk bölümlerde triyaj, ekip organizasyonu ve erken gebelik acilleri ele alınmakta; ardından obstetrik kanamalar, maternal kritik bakım, gebelikte cerrahi ve travmatik aciller ile doğum salonu acilleri yer almaktadır. Jinekolojik aciller, üreme tıbbına ilişkin acil durumlar, cerrahi komplikasyonlar, onkolojik aciller ve girişimsel radyoloji uygulamaları ise kitabın ilerleyen bölümlerinde ele alınmıştır.

Bölümlerin hazırlanmasında güncel kılavuz ve kanıtlara dayanılmasına özen gösterildi. Kitabın yalnızca okunacak bir kaynak değil, gerektiğinde hızla başvurulabilecek bir çalışma olması hedeflendi. Bu nedenle ilaç dozları, karar noktaları, yönetim basamakları ve klinik eşikler mümkün olduğunca açık biçimde verildi. Kanıtların sınırlı ya da tartışmalı olduğu alanlarda ise bu durumun açıkça belirtilmesine önem verildi.

Kitabın farklı sağlık profesyonellerine de hitap etmesini amaçladık. Kadın hastalıkları ve doğum ile acil tıp uzmanlık öğrencilerinin, birinci basamak ve

ilçe hastanelerinde çalışan hekimlerin, ebe ve hemşirelerin klinik uygulamada yararlanabilecekleri; deneyimli uzmanların ise güncel kılavuzları gözden geçirebilecekleri bir kaynak olmasını hedefledik.

Bu eser, Türkiye'nin farklı merkezlerinde çalışan otuz yedi yazarın ortak emeğiyle ortaya çıktı. Yoğun klinik çalışmaları arasında zaman ayırarak bölümlerini hazırlayan, önerileri dikkatle değerlendiren ve gerektiğinde metinlerini yeniden gözden geçiren tüm bölüm yazarlarına içtenlikle teşekkür ediyorum.

Vizetek Yayıncılık ekibine de kitabın hazırlık ve yayın sürecindeki destekleri için teşekkür ederim.

Obstetrik ve jinekolojik acillerde verilen kararların bazen dakikalar içinde alınması gerekir ve bu kararlar kimi zaman iki yaşamı birden ilgilendirir. Bu kitabın, böyle anlarda hekime yol gösteren, bilgiyi hızlıca hatırlatan ve klinik karar vermeyi kolaylaştıran bir kaynak olmasını diliyorum.

Doç. Dr. Nazan Yurtcu

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakóltesi
Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı

Sivas, 2026

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

Organizasyon, Triyaj ve Hasta Yönetimi..... 1

Melike ÖZYURT TOPUZOĞLU

2. BÖLÜM

İlk Trimester Kanamalarına Güncel Yaklaşım 30

Neşet GÜMÜŞBURUN

3. BÖLÜM

Gebeliğin Atipik Yerleşimi: Ektopik Gebelik..... 58

Cemile ÖZCAN UÇAR

4. BÖLÜM

Sezaryen Skar Ektopik Gebeliği ve

Plasenta Akreata Spektrumunda Acil Yönetim 77

Nazan YURTCU

5. BÖLÜM

Hiperemesis Gravidarum ve Gebelikte

Şiddetli Bulantı-Kusmanın Acil Yönetimi 99

Harika GÖÇER

6. BÖLÜM

Gebeliğin İkinci ve Üçüncü Trimester Kanamalarına Güncel Yaklaşım 117

Hanne BULAT ÇİM

7. BÖLÜM

Sekonder Postpartum Kanama ve Doğum Sonrası Geç Dönem Aciller..... 141

Emrah GÖÇER

8. BÖLÜM

Postpartum Hemoraji:

Kanıtı Dayalı Güncel Yönetim Ve Masif Transfüzyon Protokolleri 154

Tuğba EREL MUĞURTAY

9. BÖLÜM

Gebelikte Hipertansif Aciller 185

Esra GÖKTAŞ

10. BÖLÜM

Obstetride Sepsis ve Septik Şok 206

Elif AYAN AVCI

11. BÖLÜM

Amniyotik Sıvı Embolisi ve Diğer Maternal Kollaps Nedenleri 228

Merve GENCO

12. BÖLÜM

Gebelikte Tromboembolik Aciller ve Antikoagülan Yönetimi 242

Büşra KARAGÖZ YIKILMAZ

13. BÖLÜM

Gebelikte Endokrin Aciller: Diyabetik Ketoasidoz ve Tiroid Fırtınası 273

Mehmet ÇOPUROĞLU

14. BÖLÜM

Gebelikte Akut Karın: Obstetrik ve Obstetrik Dışı Cerrahi Aciller 305

Nurperi Hilal ACAR DÜNDAR

15. BÖLÜM

Gebelikte Travma: Anne ve Fetüsün Acil Yönetimi 332

Bengü Nur BARIŞ AKCAN

16. BÖLÜM

Preterm Membran Ruptürü (PPROM) Yönetiminde Güncel Yaklaşımlar..... 348

Aşkı ELLİBEŞ KAYA

Cavide ALİ

17. BÖLÜM

Doğum Salonunda Obstetrik Aciller:

Omuz Distosisi, Umbilikal Kord Prolapsusu ve Uterin Rüptür..... 362

Nisan Helin DÖNMEZ

18. BÖLÜM

Akut Pelvik Ağrıya Güncel Yaklaşım..... 410

Mehmet GENCO

19. BÖLÜM

Over Torsiyonu ve Adneksiyel Aciller..... 424

Zühre Melike ÖNCEBE

20. BÖLÜM

Rüptüre Over Kisti ve Hemoperitoneum Yönetimi 442

Orkun HAN

21. BÖLÜM

Pelvik İnflamatuvar Hastalık ve Tuboovaryan Apse Acilleri..... 466

Mehmet Cihan SARICA

22. BÖLÜM

Anormal Uterin Kanamalarda Acil Yaklaşım ve Kanama Kontrolü 496

Nursena ÇOBAN KAYA

23. BÖLÜM

Yardımcı Üreme Teknikleri Sonrası Aciller:

OHSS, Heterotopik Gebelik ve OPU Komplikasyonları..... 509

Merve TOPAKTAŞ ÖZBAŞ

24. BÖLÜM

Minimal İnvaziv Cerrahi Komplikasyonlarında Acil Yönetim 525

Eralp ÇEVİKER

25. BÖLÜM

Jinekolojik Cerrahi Sonrası Alt Üriner Sistem Yaralanmaları:

Erken Tanı ve Multidisipliner Acil Yönetim..... 553

Özge KÖMÜRCÜ KARUSERCİ

26. BÖLÜM

İleri Evre Jinekolojik Kanselerde Acil Klinik Durumlar 563

Osman DOĞAN

27. BÖLÜM

Kanamalı Serviks Kanseri Olgularına Yaklaşım 600

Erinç TEKİN

28. BÖLÜM

Jinekolojik Kanselerde Tedaviye Bağlı Aciller: Kemoterapi,

Radyoterapi ve İmmünoterapi Komplikasyonlarının Yönetimi 627

Ertuğrul ŞEN

29. BÖLÜM

Obstetrik ve Jinekolojik Acillerde Girişimsel Radyoloji:

Embolizasyon ve Güncel Yaklaşımlar 645

Asena ZAĞLI YÜNCÜ